

červenec 2021

Obráťte se na nás!

Naše advokátní kancelář se intenzivně věnuje právní problematice týkající se koronavirové krize. Jsme připraveni Vám pomoci s uplatněním nároku na náhradu škody nebo Vám právně poradit ohledně čerpání příspěvků ze státních zdrojů (program Antivirus apod.).

Další informace naleznete na našich webových stránkách:

www.tschopl.cz

Zde také najdete způsoby, jak se s námi co nejrychleji spojit.

Vážení klienti,

jako každý měsíc Vám i tentokrát přinášíme oběžník naší advokátní kanceláře plný aktualit a novinek ze všech oblastí práva.

První článek pojednává o možných důsledcích pozdní implementace směrnic o DPH a navazuje tak na článek z našeho posledního oběžníku.

Druhý článek se věnuje rozsáhlé novele exekučního řádu, kterou má dojít k zastavení bezvýsledných exekucí.

Třetí článek se pak zabývá přelomovým rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, dle kterého se zákaz svátečního prodeje neuplatní v případě výdejen e-shopů.

Za celou naši kancelář Vám přejeme příjemné prožití letních prázdnin.

Tým advokátní kanceláře Tschöpl & Partner

červenec 2021

Samotest ani čestné prohlášení již nestačí

Ministerstvo zdravotnictví ČR v průběhu července opětovně změnilo pravidla prokazování bezinfekčnosti.

Nově tak již nebude možné prokazovat se na kulturních, sportovních či jiných společenských akcích nebo v restauracích čestným prohlášením či samotestem, a to včetně potvrzení od zaměstnavatele o provedení samotestu v zaměstnání.

Lidé mířící za kulturou či do restaurací musejí nyní splňovat jednu z podmínek tzv. „O-N-T systému“, tedy doložit potvrzení o očkování, potvrzení o prodělání nemoci Covid-19 v posledních 180 dnech nebo potvrzení o absolvování PCR či antigenního testu, vždy však v odborném zařízení.

Pozdní implementace směrnic o DPH a její důsledky

V minulém oběžníku jsme Vás informovali o novele zákona o DPH, která implementovala směrnice EU. Bohužel český zákonodárce lhůtu pro implementaci, která končila 30. 6. 2021, nedodržel. O možných následcích pozdní implementace směrnice informuje tento článek.

Členský stát musí plnit své povinnosti vyplývající z evropského práva a mezi tyto povinnosti patří i včasná implementace směrnic. Podle judikatury SDEU (věci Francovich C-6/90) odpovídá stát za škodu, která jednotlivci vznikla žádnou nebo špatnou implementací směrnice.

Tato judikatura však v praxi naráží na četné překážky. V zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, totiž chybí možnost domáhat se škody porušením unijního práva.

Judikatura Nejvyššího soudu

Nejvyšší soud se k náhradě škody za porušení unijního práva vyjádřil rozsudkem ze dne 20. 8. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2927/2010. Pokud neexistuje adekvátní úprava odpovědnosti státu za porušení unijního práva na vnitrostátní úrovni, použijí se podmínky odpovědnosti vyplývající z judikatury SDEU a zákon č. 82/1998 Sb., potud, pokud unijní právo (včetně judikatury) nestanoví jinak. Zákon č. 82/1998 Sb., se použije tam, kde je souladný s judikaturou nebo tam, kde judikatura mlčí a zároveň to nadměrně nezatíží právo jednotlivce na získání náhrady škody.

Máme za to, že pasivně legitimované je ministerstvo financí podle § 6 odst. 4 zákona č. 82/1998 Sb., v rámci tzv. zbytkové pravomoci. Podle § 14 je tedy nutné škodu nejdříve uplatnit u ministerstva financí. Pokud škodu nepřizná nebo se nevyjádří, je nutné domáhat se náhrady u soudu podle § 15 odst. 2, a to po šesti měsících od uplatnění nároku.

červenec 2021

Právní základ tohoto nároku je jiný než odpovědnost za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb., zde se poškozený dovolává přímo práva EU, resp. judikatury SDEU. Nicméně protože český zákonodárce (a není v tomto v EU sám) dosud tuto odpovědnost v zákoně neupravil, je nutné jít touto nezvyklou cestou.

Podmínky odpovědnosti

Nejvyšší soud se ve výše zmíněném rozhodnutí zabýval samotnými podmínkami náhrady škody, kde shrnul judikaturu SDEU a vyvodil z ní tři podmínky pro aplikaci. První podmínkou je, aby norma unijního práva, kterou stát porušil, přiznávala ve prospěch jednotlivce dostatečně určitelné subjektivní právo, nebo chránila jeho právní zájem.

Druhou podmínkou je, aby porušení bylo dostatečně závažné. Míra závažnosti se vykládá v souvislosti s rozsahem volného uvážení, který byl danou normou členskému státu svěřen. Když je míra uvážení široká, je porušení závažné, pokud se jedná o zjevné překročení mezí tohoto uvážení. Naproti tomu tam, kde je míra uvážení omezená nebo žádná, je v podstatě jakékoliv porušení unijního práva závažným samo o sobě.

Třetí podmínkou je poté příčinná souvislost mezi porušením unijního práva členským státem a vzniklou škodou. Zde se především zkoumá, jestli nedošlo k narušení příčinné souvislosti jednáním nebo opomenutím třetí osobou nebo zásahem vyšší moci. Taktéž se zkoumá, jestli poškozený svým jednáním nepřispěl ve vzniku škody nebo nesplnil svoji povinnost škodu zmírnit.

Odpovědnost za implementaci směrnice o DPH

Těmito podmínkami je možné měřit pozdní implementaci směrnic o DPH. Z hlediska práv jednotlivců přináší směrnice právo na režim One Stop Shop, který bude fungovat v rámci přímého účinku směrnice.

Co se týče ostatních hlavních prvků směrnice, přináší jednotlivci spíše povinnosti než práva a pozdní implementace pro něj z určitého pohledu znamená výhodu, např. dosud platná výjimka z odvodu DPH pro zásilky nízké hodnoty. U ostatních institutů jako prahové hodnoty a povinnost provozovatelů elektronických rozhraní se zdá být hlavním problémem otázka přímé působnosti směrnice a zda je v těchto případech přípustná. Praktický prostor pro uplatnění nároků na náhradu škody z pozdní implementace směrnice tedy budeš spíše omezený.

červenec 2021

Schválení návrhu na zastavení bezvýsledných exekucí

Dne 7. 7. 2021 schválili poslanci návrh novely exekučního řádu, o které se nyní hovoří jako o „největší změně v exekucích za poslední dvě desetiletí“. Novela počítá mj. se zastavením předmětných bezvýsledných exekucí od roku 2023, provádí významné změny co do zabavování movitého majetku a počítá také s neuhrazením nákladů exekutorům za bezvýsledné exekuce.

Další významné změny plánuje návrh novely u pořadí splácení dluhů, při kterém má dojít nejprve ke splácení jistiny, poté úroků, úroků z prodlení a následně nákladů věřitele. Mimoto dojde také k omezení mobiliární exekuce u osob požívajících starobní důchod či u osob trpících tělesným postižením. Dlužníci se budou moci vyhnout prodeji movitých věcí také tím, že budou nad rámec zákonných srážek odvádět alespoň 1.500 Kč z tzv. nezabavitelné částky.

Co se však již staršího návrhu na zavedení místní příslušnosti exekutorů, o kterém jsme psali v jiném čísle našeho oběžníku, týče, tento návrh se schválení ze strany Poslanecké sněmovny nedočkal. Předmětnou změnu však má projednat budoucí vláda, jak uvádí Radek Hábl z Institutu prevence a řešení předlužení. Novela zákona obsahuje spíše praktické změny v oboru, neboť vznikne např. povinnost exekutorů nahrávat hovory týkající se exekučního řízení, budou mít možnost doručovat písemnosti prostřednictvím centrální úřední desky a dojde také ke snížení pokut u dluhů na zdravotním a sociálním pojištění.

Novela předpokládá šestiletou lhůtu, po jejímž uplynutí by exekutor za splnění dalších podmínek mohl exekuci zastavit. Exekuce by však mohla trvat nanejvýš 12 let, neboť novela počítá s možností jednoho prodloužení, avšak ne ve všech případech. Lhůty budou moci být prodlouženy nezávisle na výše zmíněném, např. v případě odložené exekuce. Výjimkou pak bude např. vymáhání výživného na dítě. Předmětné lhůty však mají částečnou zpětnou platnost, kterou do návrhu zakomponoval Senát. Bezvýsledné exekuce, které v současné době trvají již šest let či déle, by se tak mohly dočkat zastavení od roku 2023.

Výše uvedené změny vnímá Exekutorská komora České republiky jako problematické a zamýšlí předložení zákona Ústavnímu soudu České republiky.

červenec 2021

Zákaz svátečního prodeje nedopadá na výdejny e-shopů

Zákaz prodeje o státních svátcích stanovený zákonem č. 223/2016 Sb., zákon o prodejní době v maloobchodě (dále jen „zákon o prodejní době“) se dle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu neuplatní v případech výdejen e-shopů. Obchodníci tak své prodejny budou moci bez obav z hrozící sankce nechat otevřené pro výdej zboží zakoupeného na internetu rovněž ve dnech, kdy to zákon o prodejní době zakazuje.

Nejvyšší správní soud tak v rozsudku ze dne 12. 7. 2021, sp. zn. 4 As 349/2020, vyhověl kasační stížnosti, kterou podal internetový e-shop Alza.cz, jelikož mu byla ze strany České obchodní inspekce (dále jen „ČOI“) udělena pokuta ve výši 100.000 Kč právě za to, že umožnil inspektorovi ČOI vyzvednout si v prodejně věc zakoupenou prostřednictvím e-shopu v den státního svátku.

Dle zákona o prodejní době totiž platí, že o vybraných svátcích musí zůstat maloobchodní prodejny zavřené, přičemž výjimku z tohoto zákazu mají pouze prodejny, jejichž prodejní plocha nepřesahuje 200 m², čerpací stanice, lékárny, prodejny na letištích, železničních stanicích a autobusových nádražích a prodejny ve zdravotnických zařízeních. Zákaz maloobchodu se pak neuplatní rovněž v době, kdy je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu či válečný stav.

Rozdílné druhy prodeje

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí poukázal na rozdíly mezi prodejem zboží přes e-shop a „klasickým“ prodejem v kamenné prodejně, kdy podle Nejvyššího správního soudu platí, že *...[v] situaci, kdy k uzavření kupní smlouvy nedojde fyzicky v maloobchodní provozovně, tedy výdej zboží, které bylo objednáno prostřednictvím internetu, představuje pouze jednu z fází prodeje, a to nikoli rozhodující. Provozovna pak v přeneseném významu pouze funguje jakožto jakési pomyslné „výdejové okénko“, prostřednictvím něž je vydáváno zboží objednané na e-shopu.* Takovou službu lze dle názoru soudu připodobnit kupříkladu ke službám klasických zásilkových služeb či jiných zprostředkovatelů přepravních a dodavatelských služeb, jejichž činnost pod zákaz vyslovený v zákoně o prodejní době nespadá.

Zákaz maloobchodního prodeje o svátcích se tak dle Nejvyššího správního soudu vztahuje pouze na situace, kdy se veškeré fáze prodeje odehrávají v kamenné prodejně. Pokud by se měl zákaz uplatnit i na fyzický výdej zboží objednaného po internetu, pak by to musel zákon výslovně stanovovat. Nejvyšší správní soud však poznamenal, že zákon v této otázce mlčí.

červenec 2021

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu lze označit za přelomové, neboť doposud byly správní soudy v obdobných případech toho názoru, že se zákaz dle zákona o prodejní době uplatní i pro provozovny internetových obchodů s plochou nad 200 m². Kolik obchodníků tak možnost otevřít provozovnu pro výdej zboží z internetového obchodu i během státních svátků využije, ukážou až následující měsíce.

-JK-

červenec 2021

Nenašli jste v oběžníku odpověď na otázku, kterou potřebujete právně posoudit? Ozvěte se nám, rádi Vám budeme nápomocní!

Kancelář Praha:
Pod Křížkem 428/4
Praha 4 – Braník, 147 00
Tel.: +420 273 136 130

Kancelář Brno
Výstaviště 1
Brno 647 00
Tel.: +420 542 215 356

Kancelář Vídeň
Mooslackengasse 17
Vídeň 1190
Tel.: +43 193 025 3010